Analitička geometrija ravnine – osnovne formule

Udaljenost između dvije točke $T_1(x_1, y_1)$ i $T_2(x_2, y_2)$:

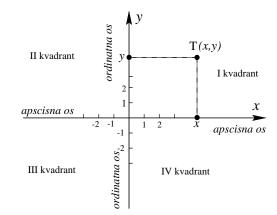
$$d(T_1, T_2) = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

Dijeljenje dužine $\overline{T_1T_2}$ točkom $T(x_t,y_t)$ u omjeru

$$-\lambda = \frac{|T_1T|}{|TT_2|}$$

$$x_t = \frac{x_1 - \lambda x_2}{1 - \lambda}$$

$$y_t = \frac{y_1 - \lambda y_2}{1 - \lambda}$$

Pravac u koordinatnom sustavu

Eksplicitna jednadžba pravca:

$$\text{pravac je} \left\{ \begin{array}{ll} \text{rastu\'ci} & \text{ako je } k>0 \\ \text{padaju\'ci} & \text{ako je } k<0 \\ \text{vodoravan} & \text{ako je } k=0 \end{array} \right.$$

Implicitna jednadžba pravca: $A \cdot x + B \cdot y + C = 0$

$$A \cdot x + B \cdot y + C = 0$$

Segmentna jednadžba \underline{\mathsf{pravca}}; ako $\underline{\mathsf{pravac}}$ na osima O_x i O_y

siječe odsječke
$$m$$
 i n :

$$\frac{x}{m} + \frac{y}{n} = 1$$

Pravac zadan s točkom $T(x_1,y_1)$ i koeficijentom smjera k

$$y - y_1 = k \cdot (x - x_1)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}(x - x_1)$$

$$k = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

Udaljenost δ **točke do pravca**; točka $T(x_0, y_0)$ i pravac Ax+By+C=0:

$$\delta = \left| \frac{A \cdot x_0 + B \cdot y_0 + C}{\sqrt{A^2 + B^2}} \right|$$

Kut φ između pravca y = kx + l i osi O_x : $\lg \varphi = k$

$$\boxed{\operatorname{tg}\varphi=k}$$

Kut φ između dva pravca s koeficijentima smjera k_1 i k_2 :

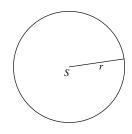
$$tg\varphi = \frac{k_2 - k_1}{1 + k_1 k_2}$$

 ${\rm tg}\varphi=\frac{k_2-k_1}{1+k_1k_2} \left| \qquad \text{(ako dobijemo } \varphi>90^\circ \text{ tada kao rezultat uzimamo } 180^\circ-\varphi \text{)} \right|$

Uvjet paralelnosti i okomitosti dvaju pravaca s koeficijen-

tima smjera
$$k_1$$
 i k_2

pravci
$$p_1$$
 i p_2 su
$$\left\{ \begin{array}{ll} \text{paralelni } p_1||p_2, \quad \text{ako je} \\ \text{okomiti } p_1\bot p_2, \quad \text{ako je} \\ \end{array} \right. \left. \begin{array}{ll} k_1=k_2 \\ k_1=-\frac{1}{k_2} \end{array} \right]$$

Kružnica

Jednadžba kružnice sa središtem S(p,q) i polumjerom r:

$$(x-p)^2 + (y-q)^2 = r^2$$

Jednadžba centralne kružnice: $x^2 + y^2 = r^2$

$$x^2 + y^2 = r^2$$

Jednadžba tangente na kružnicu s diralištem $D(x_0, y_0)$:

$$x = \frac{\left[(x-p)(x_0-p) + (y-q)(y_0-q) = r^2 \right]}{\left[r^2 \cdot (k^2+1) = (k \cdot p - q + l)^2 \right]}$$

Uvjet da bi pravac y = kx + l bio tangenta na kružnicu:

$$r^2 \cdot (k^2 + 1) = (k \cdot p - q + l)^2$$

Elipsa

Svojstvo proizvoljne točke T na elipsi:

$$d(T, F_1) + d(T, F_2) = 2 \cdot a = const$$

Jednadžba elipse (a > b):

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$b^2 \cdot x^2 + a^2 \cdot y^2 = a^2 \cdot b^2$$

Jednadžba tangente na elipsu s diralištem $D(x_0, y_0)$:

$$\frac{x \cdot x_0}{a^2} + \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1$$

Uvjet da bi pravac y = kx + l **bio tangenta** na elipsu:

$$e = \sqrt{a^2 - b^2}$$

Numerički ekscentricitet:

Linearni ekscentricitet:

$$\varepsilon = \frac{e}{a}$$

Svojstvo proizvoljne točke T na hiperboli:

$$|d(T, F_1) - d(T, F_2)| = 2 \cdot a = const$$

Jednadžba hiperbole:

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$b^2 \cdot x^2 - a^2 \cdot y^2 = a^2 \cdot b^2$$

Jednadžba tangente na hiperbolu s diralištem $D(x_0,y_0)$:

$$\frac{x \cdot x_0}{a^2} - \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1$$

Asimptote na hiperbolu:

$$p_1 \dots y = -\frac{b}{a} \cdot x \qquad p_2 \dots y = \frac{b}{a} \cdot x$$

$$p_2 \dots y = \frac{b}{a} \cdot x$$

Uvjet da bi pravac y = kx + l **bio tangenta** na hiperbolu:

Linearni ekscentricitet:
$$e = \sqrt{a^2 + b^2}$$

Numerički ekscentricitet:

$$\varepsilon = \frac{e}{a}$$

Parabola

Svojstvo proizvoljne točke T na paraboli:

$$d(T,F) = d(T,r)$$

Jednadžba parabole:

$$y^2 = 2p \cdot x$$

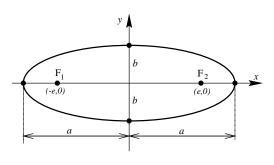
Jednadžba tangente na parabolu s diralištem $D(x_0, y_0)$:

$$y \cdot y_0 = p \cdot (x + x_0)$$

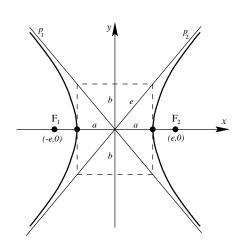
Jednadžba ravnalice parabole: $r \dots x = -$

$$r \dots x = -\frac{p}{2}$$

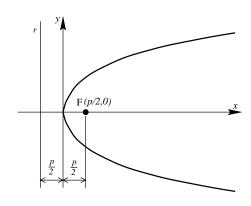
Uvjet da bi pravac y = kx + l **bio tangenta** na parabolu:

$$a^2k^2 + b^2 = l^2$$

$$a^2k^2 - b^2 = l^2$$

$$p = 2kl$$